

因明学入门

གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ།

毛尔盖三木旦 等著

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་ཚིགས་གྱིས་བརྩམས།

罗劲松 编译

རིན་ཚིན་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྟུང།

西藏藏文古籍出版社

因明学入门

གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ།

毛尔盖三木旦 等著

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བཅུམས།

罗劲松 编译

རིན་ཆེན་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱུར།

西藏藏文古籍出版社

图书在版编目 (CIP) 数据

因明学入门 / 罗劲松编译.
—拉萨: 西藏藏文古籍出版社, 2015. 7
ISBN 978-7-80589-568-0

I. ①因… II. ①罗… III. ①因明 (印度逻辑) IV. ①B81

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2014) 第 298778 号

因明学入门

编 译 罗劲松
责任编辑 袁勇芳
策划出品 张国臣
装帧设计 金措 金钊
出 版 西藏藏文古籍出版社 (拉萨市色拉路 22 号 邮编: 850000)
第二编辑部 (北京): 北京市东土城路 8 号林达大厦 A 座 13 层
邮编: 100013 电话: 010-64465295
打击盗版: 0891-6649998 13908990085
印 刷 三河市刚利印务有限公司
经 销 全国新华书店
开 本 16 开 (710×1 000)
印 张 19.5
字 数 156 千
版 次 2015 年 7 月第 1 版 2017 年 8 月第 2 次印刷
标准书号 ISBN 978-7-80589-568-0
定 价 46.00 元

版权所有 翻印必究

岗哇仁波切 序

༄༅། །ཉོ་གང་རིན་ཆེན་དགོ་འདུན་གྱིས་རྒྱ་ནག་རྒྱ་དུ་བསྐྱར་བའི་སློབ་གསལ་རིག་སྐོའི་སློབ་བསྐྱར་བ་ལུ་ཉེ་གི་དོ་གལ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དུ་ཐག་ལྷ་ཡིས་སློབ་བ་དགོ་བཅུའི་སར། །
བསམ་ན་རང་བྱུང་དགའ་བ་མི་གཏན་པའི། །
རྒྱ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་བས་ལྷན་མཁས་པའི་མཚོ། །
སློབ་ས་ན་མི་འཛིགས་དགའ་བའི་རྒྱ་བས་སློབ་འཕྱུར། །

དེ་རིང་བེ་ཅིན་མི་དམངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བསྐྱབ་བའོ་སློབ་གི་ཚོགས་འདུའི་སར། རྒྱ་གསུམ་སློབ་གྲྭ་བསྐྱབ་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱ་བསྐྱབ་དཔལ་ལྷན་བསྐྱུར་ནས་འདྲེན་མན་སློབ་ཆེན་ན་བཞུགས་པའི་ཉོ་གང་རིན་ཆེན་དགོ་འདུན་ནམ་ལུ་ཐུག་ཟེར་བས་བདག་གི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་མཚན་ནས་སློབ་ཏེ། རྗེ་བཅུན་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་བོའི་བསྐྱེད་གཞུང་སློབ་གསལ་རིགས་སློབ་ལུ་ཅི་ནའི་རྒྱ་དུ་བསྐྱར་ཏེ་པར་ལ་འགོད་ཉེར་ཡོད་བས། འདི་ཉིད་མཚམས་སློབ་ནམ་སློབ་བའི་ཚོགས་འགའ་ལོ་བོས་འབྲི་དགོས་པའི་རེ་ནན་ཞུས་སོང་ཟེར། ལང་ལོང་རྒྱ་འཛིན་གྱི་གསེབ་ནས་དར་དེར་དུ་གྲགས་པའི་དབྱར་གྱི་རྗེ་གསེང་ལ་དགའ་ལྷན་མ་ལུ་རའི་མདོངས་གྲུར་རྒྱུ་མ་ལོར་གཏོད་པ་བཞིན། རྒྱ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་དེ་གསལ་གཞན་དུ་དར་བའི་གནས་ཚུལ་འདིས་བདག་སེམས་དགའ་བས་བསྐྱེད་ཏེ་ལུས་གཡོ་ཞིང་ཐལ་མོ་སློབ་བ་བྱང་། འདི་ལུང་སློབ་སློབ་

བར་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་ཡང་དང་གི་སྐལ་བ་གཤམ་ཉེའི་དུས་ཚོད་དང་གར་བའི་གནས་སྐབས་
 དེར། མཚོ་བོད་མཐོ་སྐང་གིས་མཚོན་པའི་སྲོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྩལ་བྱ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 རིན་པོ་མེད་ཅི་ཅན་གྱི་རིག་གཞུང་ལྷ་ཚོགས་ནི་ཐོག་མར་འབྲས་པའི་ལྗང་བྱ་བཞིན་གསལ་
 ལ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད། བདག་གི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་མེད་ཐོང་དང་ཐོང་ལྷ་སྤྱིའི་མཁས་
 པ་དག་ནི་རྩ་ལུང་དང་བྲོད་གཤམ་ལྷ་རྩལ་བོད་སྤྱིའི་རིག་གཞུང་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ལྗང་
 སྤྱིའི་ལྗང་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་ལྗང་སྟེ། ལྷགས་སྟོབས་དང་ལྷགས་པ་ཚོན་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་
 བཏོས་ནས་ཡོད། གང་ལགས་ཞེན། སྤྱིར་བོད་སྤྱིའི་ལྷ་ས་དང་། དགོས་མཚོན་དགོད་དང་། ར་
 བ། ལྷང་མཚུ་རྩོད་སོགས་སུ་རིག་གཞུང་མི་འདྲ་བའི་སྤོབ་སྤོབ་འཛིན་གྱི་ལྷ་ཚོགས་པ་ཚུགས་
 བས། གངས་སྤོབས་གཤམ་རིག་གི་དཔལ་ཡོན་ལྷ་ཚོགས་དང་སྤོབ་གནང་བའི་བརྒྱུད་རིམ་
 ཡོད། གོང་འོག་མཛའ་མཐུན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་། གདུལ་བྱ་ཐབས་མཁས་པོས་དབང་
 དུ་བསྟུ་ཞིང་། སྤོབ་གཤམ་གྱི་ལམ་ཚེན་དུ་གཏོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དག་ནི་ཆ་རྩལ་ལྷ་ས་
 ལྷ་འབྲུལ་དང་འདྲ་བར་འོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ནས་ཡོད་པ་ལགས། དབང་བཀའ་
 ཚོས་དང་། བཀའ་བོད་ལྱིའི་འཚད་ཉན། ལུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཚད་མ་རིག་
 པ་སོགས་དང་སྤོབ་གནང་བས། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སེར་སྐྱ་པོ་མོད་པའི་རྒྱུད་ལ་
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་དགའ་སྟོན་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 སྤྱི་ལ་ཞབས་འདེགས་དང་། བོད་ཀྱི་མེས་པོ་ལྷན་པོ་དང་འདྲ་བ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་གསོལ་
 བ། གཞོན་སྐྱེས་པོ་མོད་པའི་རྒྱུད་ལ་རིག་གཞུང་གི་ལམ་ཁར་གོམ་པ་དང་པོ་བདེ་སྐྱེག་
 ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་ཕྱིར། ལྷ་ས་ལྷགས་དང་སྤྱོད་དཔལ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཚོམ་མང་པོ་
 གནང་། དེ་དག་གྱུར་རང་ཉིད་སྤོབ་སྤོབ་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་པ་པོལ་གཞན་ལ་ཐན་པ་
 རོན་ལྷུང་སྤངས་པ་སྟེ། གསུང་ཚོམ་མང་པོར་སྤོབ་གསལ་འཇུག་འོགས་དང་། སྤོབ་གསལ་
 དགའ་སྟོན། སྤོབ་གསལ་རིགས་སྟོན་སོགས་མཚན་གྱི་སྟེང་ནས་གྱུར་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ག་སྟེག་
 གནང་བ་ལྷ་སྤོལ། །དེ་དག་གི་ཡོད་ཀྱི་སྤོབ་གསལ་རིགས་སྟོན་འདི་ནི་ཚད་མ་རིག་པའི་བསྟུས་
 གཞུང་གི་སྤོབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། ཚད་མ་རིག་པ་ནི། སྤོབ་ཀྱི་དུས་སུ་འཛམ་གྱིར་སྤོབ་

གདན་ཚིགས་ཤིགས་པ་དང་འཕེལ་གྱི་འགོ་སྟོན་དང་བསྟུན། འཕགས་ལུལ་དུ་སློབ་དཔོན་
 ཚུགས་གྲུང་དང་ཚོས་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་ཤིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྐོ་འཕར་ཡངས་
 པོར་སྦྱོར། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྟོན་
 དེར། རྒྱལ་ལེགས་པའི་ལེས་རབ་ཀྱིས་གཙང་ལུ་ཞེ་ཏུ་འགྲོ་གོ་ཚོས་གྲུ་བཅུ་གས་ཤིང་། རྒྱད་
 གཉིས་སྐུ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཚེན་སློབ་ལྡན་ཤེས་རབ་སོགས་ནས་ཤིམ་བཞིན་བརྒྱུད་དེ། བསྐལ་
 ལྷན་པ་བ་ཅན་གྱི་ལུལ་གྲུ་མར་ཚད་མ་ཤིག་པའི་མེ་སྐབས་ཚེས་ཚེར་མ་ཚེད། ལུ་བ་ཚོས་
 ཀྱི་སེང་གོ་ཡབ་སྐས་ནས་ཚད་མ་ཤིག་པའི་ཤིགས་ལམ་གྱི་གནད་བསྟུས་པ་བསྟུས་སློབ་
 ཀྱི་ལུག་ལེན་རྒྱ་ཚེར་དར་ནས། ལུ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་བསྟུས་གཞུང་
 ཚེ་སྐལ་པོ་བྱུང་མོད་ཀྱང་འདིར་ཤེ་ཤེ་ནས་གངས་འདྲེན་མི་བྱེད། ལུ་སློབ་ཤིག་པའི་སེང་
 ཚེན་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་དག་གིས་ཚུགས་མེད་དུ་དར་བར་བྱས། འཇམ་མགོན་
 ལྷ་མ་ཚོར་ཁ་བ་ཚེན་པོས་ཀྱང་འུ་ལུག་པ་ཤིགས་པའི་སེང་གོའི་རྣམ་འགྲེལ་ཤིགས་མཚོན་
 གཟིགས་ནས་སྐུན་ཚབ་ཀྱི་རྒྱུན་གཙོད་མི་ལུས་པ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཐར་དག་ན་གསལ་
 བ་ལྟར་ཤིང་། སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ན་འདི་སྐོར་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཚེ་སྐལ་ཤིན་ཏུ་མང་
 མོད་ཡི་གོ་ལ་འཛིགས་ནས་འདིར་བསྟོན་བཤང་མི་བྱེད། ལྷག་ཚད་ར་བ་སྟོན་བ་ནས་ར་སྟོན་
 བསྟུས་གྲུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་ཚུགས་སྟོགས་ནས་སྤྲོ་རྗེས་སུ་བསྟུས་གཞུང་ལོགས་སུ་
 ལུད་པ་མང་པོ་བྱུང་། སྟོན་དུས་སུ་དག་འཕྱོར་ཟིལ་གསུམ་དང་། གཙང་པ་དེ་གྲུང་གསུམ།
 ལ་དུགས་རྒྱལ་གསུམ་སོགས་ནས་འཆད་ཉན་དར་ལ། ལྷིས་སུ་གདན་ས་ཚེན་པོ་དུག་ཡན་
 ལག་དང་བཅས་པ་ན་འཆད་ཉན་ཚོད་དག་གི་ར་འོ་འབྲུག་སྟོན་བཞིན་ལྷིང་ནས་ཡོད།

ལྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བཅུ་པའི་སྐབས་ཚོས་སྤོང་ལུགས་གཉིས་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཉི་
 མ་ལྟར་གསལ་བའི་མི་དབང་བརྒྱ་ས་རས། གདན་ས་སོ་སོའི་དགོ་བཤེས་རྣམས་ལ་བོད་
 ལུལ་ཏུ་དར་བའི་བསྟུས་ཚན་ཅི་ཡོད་ཀྱི་དྲི་བ་གནང་བར། མཁས་པ་མང་པོས་དྲིས་ཡན་འདྲ་
 མིན་མང་པོ་སུལ། ཀུན་མཁུན་འཇམ་དབྱེད་ས་བཞུད་པས་བསྟུས་གྲུའི་རྩ་ཚིག་ཅེས་པའི་
 བསྟུས་གཞུང་ཚིགས་བཅད་མ་དེ་སུལ་བས། འདི་དང་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་གཉིས་ལ་བསྟོན་

བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ཀུན་མཁུལ་གྱི་དངོས་སློབ་བསེ་བཀ་དབང་བཀ་
 གིས་གྱིས་མི་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་བྱང་སླ་བྱང་བཀ་གིས་འབྲིལ་གྱི་གདན་རབས་གཉིས་བའམ་
 མཁལ་པོ་གཉིས་པའི་གོ་ས་མཚན་ནས་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་རིགས་ལམ་སྤྱི་དང་། རྒྱང་
 བར་བསྐྱེད་སྤྱོད་གྱི་རིགས་ལམ་རི་སྟེད་ཅིག་གཞན་བཞུགས་རྒྱུ་མཚོས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་དང་།
 སྤྱོད་དཔོན་རྣོ་འབྲུག་སོགས་གྱིས་ཕྱོགས་བརྒྱུགས་བྱས་པ་ནི་ད་ལྟའི་བསེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་གྱི་གྲགས་
 བ་འདི་སྟེ་སྟེན་གྲགས་གིན་ཏུ་ཆེ། ལྷིས་སྤྱོད་གྱི་མཁལ་པས་བཅུ་མས་པའི་བསྐྱེད་གཞུང་
 ཆེ་སྤྱོད་མཚོགས་བྱུང་ཞིང་། གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་སྤུང་བྱ་
 ཕྱོག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རོ་ནང་འབའ་མདའ་བ་བྱུང་བསྟན་དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་
 གྱི་བསྐྱེད་གཞུང་སྤྱོད་མཚོགས་གིས་མཐོང་ཡང་། སལ་མོ་ཆེན་རིགས་ལམ་གྱི་འགོ་ས་གཅིག་
 མཚུངས་རང་དུ་འདུག། བསྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་སྐབས་དེར་བདག་གི་འདྲེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་
 བཅུ་རྒྱུ་ལའི་མཚན་ཅན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟ་བུར་། སྤོ་གསལ་རིགས་སྤོ་ཞེས་པའི་
 བསྐྱེད་གཞུང་འདྲུག་བདེ་བ་འདི་གནང་ནས་ཡུལ་གངས་སྤོངས་གྱི་གཞོན་ལྷ་པོ་མོ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ཞིག་ལ་རིགས་ལམ་གྱི་སྤོ་འཕར་སྤྱོད་བདེ་བར་བྱེས། དེར་གི་ཆར་ཡང་སྤྱི་མཚོགས་
 གྱི་སྤོ་བ་གྲུ་ནས་དགོན་སྡེའི་བར་ས་སྤོ་གསལ་གང་མང་མང་ཞིག་ལ་ཁོང་གི་གསུང་གི་འཕྲིན་
 ལས་འདིར་བེད་སྤོད་བྱེད་མཁལ་གྱི་གཞོན་སྤོ་པ་གིན་ཏུ་མང་བར་བྱོས། སྤོ་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཁོང་ཚང་ལོ་རང་དགར་བསྟོད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། ལྷགས་བསྤྱོད་དར་སྤོན་
 ལམ་གྱི་མཐུ་བཅོན་པའི་དབང་གིས་ལ་ཁའི་ལུག་རྗེ་ཚུན་ཆད་ལ་གསུང་གིས་སལ་བ་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་བོགས་ཏེ། རྗེ་སྤུའི་ས་ཚུན་ཆོད་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲུལ་ཆས་སྤྱོད་སྤོ་བ་བྱིད་ལ་ཉན་མཁལ་
 བྱུང་དང་འབྲུང་བཞིན་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་མཐོང་བོས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །ད་ཐོངས་སྤོན་
 བ་གཅིག་པའི་བོགས་མཚེད་རྒྱའི་ཉོ་གང་འབྲུལ་རམས་པ་རིན་ཆེན་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱེད་
 གཞུང་འདི་རྒྱ་ནག་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་པའི་མཚན་སྤོད་ཞིག་དགོས་པའི་བསྐྱེད་པ་བྱུང་བ་དང་
 སྤོ་གིས། རྒྱང་དུ་རྒྱལ་གསལ་གྱི་སྤོང་བསྐྱེད་བའམ་མཚན་སྤོད་འདི་ཕན་གྱི་ན་བསྐྱེད་
 བ་རྒྱ་ནག་མཁལ་པའི་སྤོ་མིང་བོགས་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་པས་སྤུལ་ཞིང་། དགོ་བསེ་

གྲུ་མཚོ་ཚེན་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཡུལ་གྱུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ས་
ཚེན་ཀུན་ཏུ་དོན་མཐུན་རིགས་པ་སྣེ་བ་གངས་མེད་བྱུང་སྟེ། བྱམས་ལྡན་འཚོ་བ་མེད་པའི་ལྷ་
སྟོན་ཀྱིས་སྐྱེ་འགོ་ཀུན་གྱང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་བདེ་བའི་མཚམས་སྐྱོད་ཀྱི་སྟོན་
བ་ཡང་དག་པར་བཤུད་བ་ལགས་སོ།། །།

སྐྱེས་སྐྱུངས་ལུ་མེད་བྱ་ལམ་ཡངས་པའི་ཁམས། །
འགོག་མེད་ལྷག་པོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་འོད། །
ཡིད་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཚོས་པའི་བྲག། །
མཁའ་ལ་མཚམས་སྟེན་གསར་བའི་ཚོལ་དུ་ཆགས། །

ལྷ་ས་ན་རྒྱ་ལོ་ཕྱི་ཟླ་༡༡་པའི་ཚེས་ ༣༥་ཉི་མ།

(译文)

宝僧法师(俗名罗劲松)汉译《智者理门》之前言·珍珠项链

木沓天护十善地，
思之自生喜不禁，
涵正理浪智者海，
遍生无畏喜浪序。

今天在北京人民大学国际佛学研讨会上，由译师土登云丹和土登巴登转告，有一位现住在德国大学里的法师仁青更敦，即宝僧，已将我的阿闍梨仁波切至尊三木旦嘉措吉祥贤的一本摄类学著作《智者理门》译成汉文并即将付梓，谓有需要请我对之做一介绍或前言。在翻涌云层深处，当嗡嗡响着夏雷的震音时，兜率天的孔雀会应时圆撑其羽翎，同样的，当上师仁波切的教法事业在另一种语言中得以发扬时，我为此事心感欢欣，受此鼓舞而激动并合掌。如是当说：

在此佛法再弘期当值和正值之际，在以青藏高原为代表许多地区中，各种蕴含佛法之精要的经典最初如新萌之嫩芽，方显未露之际，是我的上师及其同侪的智者付出了巨大的辛勤，如水肥湿暖一般，对藏地的各种经典之芽的萌发起到俱有缘的作用。如需要具体解释他们的事业：总体来说，(大师)首先在藏区如拉萨、居若尔盖、俄巴、冲去宗等地建立了各种学习不同经典的学校。由此，各种雪域文明气象得以发展。这个过程中，他善巧掌握疏导领导和群众以及摄受徒众的方便，并置有识之士于知识之大道，这些事业在各个方面得到了如神变般稀有的发展。越来越多的灌顶口传之法，

欢迎访问：电子书学习和下载网站 (<https://www.shgis.com>)

文档名称：《因明学入门》 矜尔盖三木旦 等著.pdf

请登录 <https://shgis.com/post/3768.html> 下载完整文档。

手机端请扫码查看：

